

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.
Razpošilja se v tiskarni.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto VI.

V Celovcu 10. maja 1887.

Št. 9.

Prošnja.

Že teče drugo četrletje, vendar nekateri starih naročnikov niso še poslali naročnine za l. 1887. Prosimo torej, da ali naročnino pošljejo ali pa „Mir“ nazaj zavrnejo. Ako „Mir“ pride nazaj, vsaj vemo pri čem da smo.

Upravništvo.

Človek obrača — Bog pa obrne.

Slavni nemški zgodovinar J. A. Boost piše v predgovoru svoje zgodovine II. B. VI.: „Geschichte der Reformation und Revolution“. „Die Geschichte liefert den Beweis, dass die Gänge der sittlichen Weltordnung den Gängen der menschlichen Politik immer entgegengesetzt sind, dass die Gottheit gar oft das Schlimme zur Quelle des Guten macht.“ To je po naše: „Zgodovina jasno spričuje, da so pota božje previdnosti potom človeške politike vedno nasprotna in da Bog prav velikokrat iz hudega napravi kaj dobrega“. Res je naša prislovica: Človek obrača — Bog pa obrne. To spriča nam volitev našega novega knezoškofa.

Znano je, kako so pisarili in kričali nemško-liberalni časniki — domači in tuji —, da se mora za knezoškofa Krškega voliti trd Nemeč po duhu in djanju nemško-liberaljcev, — da mu ni treba znati tudi slovenskega jezika, treba pa je, da je mož trdne volje, drhal prenapetih slovenskih duhovnikov v strahu držati in krotiti. Znano je, kako so se na Dunaj pošiljali dopisi, v katerih so se črnili in ovajali Slovenci, — v katerih se je trdila laž, da so Slovenci že vsi tako omikani, da škofu ni treba znati slovenski, — da bojo navstali nemiri in neredi, da ljudje odpadejo od katoliške cerkve, ako se postavi za škofa mož, ki ni vsčč nemško-liberalnim kričačem in rogoviležem.

Znano je to vse iz časnikov in iz pogovorov, ki so jih slovenski poslanci imeli z gg. ministroma Taaffe-jem in Gautsch-em.

Volitev novega škofa se je dolgo motala in sukala, ljudje so dolgo obračali, — Bog pa je obrnil, obrnil tako, da nemško-liberaljci niso dobili škofa po svojej volji, po svojem duhu in mišljenji, timveč tako je Bog obrnil, da smo dobili škofa, kterega smo slobodno in po pravici veselili vsi katoličani, Nemei in Slovenci.

Le pogledjmo in premišljajmo našega knezoškofa prve govore in prva djanja!

Najprej so knezoškof pred svet stopili in svoje misli odkrili v katoliških društvih.

17. aprila — belo nedeljo — so prišli k zboru rokodelskih pomočnikov, ki so jim v čest napravili sijajno svečanost. V svojem govoru so se srčno zahvalili vsem dobrotnikom, ki so pripomagali, da je to društvo dobilo svojo lepo hišo, — pohvalili so rokodeljske pomočnike, ki v sedanjih nevarnih časih tako moško in nestrahljivo kažejo svojo katoliško vero in prepričanje, pa so jih tudi prosili in zarotili, da naj se tudi zanaprej zvesto držijo svojega gesla: „Religion und Tugend, vera in čednost“ naj ste jim lepi zvezdi, ki jim pravi pot kaže do časne in večne sreče!

24. aprila — drugo nedeljo po velikej noči — je imelo Vincencijevo društvo po svojih pravih občini zbor. Ob 1/25 popoldne so prišli knezoškof k temu zboru in mnogobrojne družnike razveselili s prav lepim govorom. Rekli so, da je bilo Vincencijevo društvo vselej velika potreba in dobrota, da pa je veliko bolj potrebno ravno naše dni, ker je toliko uboštva in revščine, prave djanške ljubezni in usmiljenja pa tako malo. Vincencijevo društvo ima dvojno prednost: Tu se dela vse iz ljubezni do Boga in iz skrbi za zveličanje bližnjega. Pri ubogih je telesna revščina res velika, pa večkrat je dušna revščina še veliko večja. Božji dar iz rok in lepa beseda iz ust Vincencijevega brata je lepa, izdatna pomoč zoper telesno in dušno revščino ubogih pa tudi velik dobiček za Vincencijevega brata. Reve in nadloge, ki jih vidi o tolikej meri, delajo ga zadovoljnega s svojim stanom in v nemajo njegovo srce žive ljubezni do ubogih; — pregrehe in z mote, ki jih obilno naleti pri ubogih, spominjajo ga lastne slabosti in velike nevarnosti ter ga delajo previdnega; — dobra dela — telesna in duhovna — kličejo božji blagoslov nad Vincencijevega brata in mu spletajo večno krono v nebesih.

Ravno tisto nedeljo ob 1/28 zvečer je napravilo katoliško-konstitucionalno društvo na Koroškem velik zbor. Tudi k temu so prišli knezoškof in v daljšem govoru razvijali svoje politične misli in nazore. Škoda in žal nam je, da zamoremo v svojem majhnem listu podati le samo poglavitne misli tega imenitnega, merodajnega govora.

Krščanstvo, sv. katoliška vera je podlaga vsake sreče za posameznega človeka, za vsako rodovino, za vsako državo in za celo človeško družino.

Sto in sto let so se krščanske vere z njenimi nauki in zapovedmi zvesto držali krščanski narodi in ni še dolgo, odkar so začeli države ločiti od krščanske podlage in krščanstvo sploh izganjati iz javnega življenja.

Tako pa je navstala silna potreba, da se snujejo katoliška društva. Ta potreba je pa postala tim večja, odkar so nam svitli cesar podelili konstitucijo ali ustavo, po kateri je ljudstvo dobilo pravico, voliti poslance v deželni in državni zbor, tam nove postave narejati in cesarju priporočati. Zatorej so društva, v katerih se ljudje v krščanskem duhu podučujejo o svojih pravicah in dolžnostih, posebno naše dni jako potrebna. Žalibog da ljudje še ne spoznajo, kako imenitna so taka društva.

Velike vrednosti in imenitosti so pa tudi časniki, ki dohajajo že v vsako hišo. Krščanski časniki naj se trdno držijo naukov sv. cerkve, naj vsakdanje dogodbe pretresajo v krščanskem duhu, naj temeljito in resno spodbijajo hudobne in lažnjive napade, naj se pa povsod in vselej držijo resnice in same stvari, osebe in ljudi se pa ne dotikajo, slednjič se pa naj vedno poslužujejo mirne, spodobne in — rekel bi — noblesne pisave. Kar se tiče društvenega in narodnostnega življenja, mora veljati pravica in primernost; bodite pravični in primerni, najbolj ko veste in vest zaukazuje: tako se bode zlati mir ohranil v vsakdanjem življenju. Konečno mora vendar-le zmagati resnica in pravica. Zdaj, pristavijo knezoškof, zdaj gospoda moja! poznate moje misli in nazore, in jes izrekam najtoplejše zahvalo, da ste dolga leta srčno in moško stali v prvej vrsti in se neprestrašljivo vojskovali za krščanske resnice na vse strani in da ste volje, to delati — sine studio et ira, brez prenapetosti in jeze — tudi zanaprej!

Tako so govorili knezoškof in pred celim svetom javno povdarjali, da mora krščanstvo biti poglavitna podlaga vsemu društvenemu in državnemu življenju, — cesar so vsi katoličani gotovo srčno veselili.

Veseli so pa tudi tega, kar knezoškof delajo. Duhovnikov v naši škofiji veliko pomanjkuje, kar vse katoličane v resnici silno skrbi in boli. Knezoškof že iščejo primerne prostora, da bi mogli „Marijanišče“ razširiti in si privabiti več mladenčev, ki bi bili volje posvetiti se duhovnemu stanu. Ali to ni neizrečeno vesela novica za vse Koroške katoličane, nemške in slovenske?

H koncu pa povemo še eno novico, ktere bojo srčno veseli vsi Slovenci pa gotovo tudi vsi pravični Nemci: Knezoškof se slovenščine tako marljivo učijo, da ne bode preteklo pol leta, in znali bojo že slovenski govoriti in pridigovati.

Taki so prvi govori in prva djanja premil. našega gospoda knezoškofa. Zatorej pravimo: Nemško-liberalni prenapetneži so volitev obračali katoličanom na žalost in nesrečo. Bog jo je pa obrnil tako, da smo volitve veseli vsi katoličani, nemški in slovenski, in — ako Bog da in sreča junaška! — je bomo veseli za vselej!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Čujte sodniki in Slovenci!) V prvej seji po velikej noči — 23. aprila — je v

gosposkej zbornici govoril znani g. vitez Schmerling. Ta gospod slovi kot oče nam Slovencem neprijazne februarne konstitucije, slovi kot glavar liberalne stranke v gosposkej zbornici, in slovi še clo kot duša sedanje vladi nasprotnne stranke v državnem zboru. Schmerling je pa tudi predsednik najviše sodnije, zatorej pa tudi njegova beseda o sodnijskih zadevah kaj velja. V svojem dolgem govoru pravi ta gospod: „Vselej je bilo njegovo prepričanje, da to ne gre, da se komu, ki ni zmožen nemškega jezika, izročuje razsodba ali odlok v nemškem jeziku. Vsakdo more in sme, tako se mi dozdeva, pravico si iskati v svojem deželnem jeziku“. Ministerski predsednik grof Taaffe je odgovoril in rekel: „Priznati se bode moralo, odkar velja člen 19. državnih temeljnih postav z dneva 21. decembra 1867, da pravica strank, dobiti razsodbo v njim razumljivem deželnem jeziku ob enem obsega dolžnost sodnije, da to sodbo določi v onem deželnem jeziku, v katerem je izdati.“ Čujte, čujte sodniki in Slovenci: Kako se pa godi Slovencem na Koroškem? Imamo sodnike po slovenskih okrajih, ki niso zmožni slovenskega jezika. Slovenci, ki ne znajo nemški, dobivajo razsodbe in odloke vse v nemškem jeziku, Schmerling, najviši sodnik celega našega cesarstva in grof Taaffe, predsednik našega ministerstva pravita v državnem zboru pred celim svetom, da to ni prav! Dajte torej Slovencem postavne pravice!

Iz Celovca. (Šolske knjige za uboge učence.) Na Dunaju je založba šolskih knjig, ktera donaša ministerstvu vsako leto precej dobička. Ta dobiček razdeljuje vlada tako, da posameznim deželam daje po razmeri šolskih knjig za uboge učence. To je vse hvale vredna naprava! Brali smo, da Kranjska dežela za šolsko leto 1887/88 dobi 1831 gld., naša Koroška pa 2746 gld. 74 kr. Od tega denarja dobi na Koroškem mesto Celovec 110 gld. 76 kr., šolski okraj Celovška okolica 443 gld. 2 kr., Št.-Mohor 199 gld. 36 kr., Spital 420 gld. 87 kr., Šent-Vid 398 gld. 72 kr., Beljak 502 gld. 48 kr., Velikovec 354 gld. 42 kr., Wolsberg 310 gld. 11 kr. Tako je odločilo c. k. ministerstvo za uk 3. marca 1887, št. 2349. C. kr. okrajni šolski soveti naj se s svojimi zahtevami do 15. junija t. l. oglašajo pri c. kr. založbi šolskih knjig na Dunaju. Slovenske fare, to je take, kjer se božja beseda v cerkvi oznanuje v slovenskem jeziku, imajo 105 ljudskih šol. V teh šolah je torej potreba tudi slovenskih bukvic. Ali jih ubogi učenci tudi dobivajo, ne vemo za gotovo povedati. To pa vemo za gotovo, da je krajni šolski svet v Biljčovsu pred par leti prosil za slovenske bukvice, pa je dobil iz Celovca le samo nemške, češ, da slovenskih nimajo. Ne vemo, ali okrajni šolski svet za slovenske ni prosil, ali da jih v Dunajskej c. kr. založbi nimajo. C. kr. okrajni in deželni šolski soveti, ki so po postavi in vesti zavezani na vso moč skrbeti, da šolstvo v pravem duhu napreduje, imeli bi vse žile napanjati, da vse hvale vredna c. kr. založba na Dunaju potrebnih šolskih knjig priskrbljuje tudi slovenskim otrokom, saj tudi Slovenci plačujejo davke v denarji in krvi. C. kr. založba bo tem opravičenim prošnjam šolskih svetov gotovo rada ustregla.

Iz Celovca. (Ein Feld für den deutschen Schulverein) po naše: „Nemško šolsko dru-

štvo, lej! na Golšovem je dela za tebe“, tako je pisal Beljaški časnik: „Deutsche Allgemeine Zeitung“ v 33. številki. Ko sem to bral, prišle so mi na misel besede, ki jih je nekda pisal slavni nemški pesnik Göthe „o ljudeh s kratkim črevnemski pesnik“. Res je ljudi, ki imajo tako kratko pamet, da pozabijo to, kar so včeraj pisali. V 32. številki ravno ta časnik udriha po Čehih, Slovencih in tudi po ministerstvu, ki so nemški šulferajn črnili in dolžili, da germanizuje ali ponemčuje. Hvali tudi nekega dr. Hoffmann-Wellershafa, ki je v Graškej „Tagesposti“ dokazoval, da nemški šulferajn ne ponemčuje, ampak le svoje brani in le to, kar je zgubil, poskuša spet nazaj dobiti.

Ako bi nemški šulferajn se držal teh besed, le svoje branil in le zgubljeno si nazaj dobiti prizadeval, — noben Slovenec bi mu tega za zlo ne jemal in ovare ne stavil.

Pa Beljaški časnik ima kratko pamet in že v 33. številki vse drugače piše, kakor je pisal v 32. številki. Tam kliče na vse grlo: „Nemški šulferajn, na Golšovem je veliko dela za tebe!“ Kaj neki ima to društvo na Golšovem opraviti? Kaj ima nemški šulferajn na Golšovem svojega, da bi ga branil? Golšovska fara šteje 459 duš, izmed katerih ni nemške nobene. Vsi prebivalci so trdi Slovenci in njih otroci ne slišijo in tudi ne znajo nemške besede, razun tistih nemških spak, ki se jim v Žihpoljskejši šoli v glavo vbijajo! „Kuten tak, kuten amt!“ Ker na Golšovem ni žive duše nemške, — kaj ima nemški šulferajn na Golšovem braniti svojega?

Od starodavnih časov stanujejo na Golšovem sami Slovenci, nihče ni mogel odtod spoditi Nemcev, ker jih tu nikoli ni bilo. Torej tudi pod to pretvezo, da hoče nemški šulferajn „svoje zgubljeno“ si nazaj pridobiti, tudi pod to pretvezo nima na Golšovem opraviti ničesar. Ker torej nemški šulferajn po samosvojih besedah na Golšovem po pravici in postavi nima trohice nič opraviti, hoče pa iz same ljubezni in milosti se usmiliti in pomagati šolsko hišo staviti, sicer bi se otroci ne učili brati in pisati, ter bi morali v poznejših letih stradavati vseh blagoslovov nemške omike: „Die Kinder ohne Lesen und Schreiben zu lernen heranwachsend, müssen in späterer Zeit aller Segnungen deutscher Cultur entbehren.“

Klobuk raz glave pred pravo omiko! Prava omika pa ni nemška, ni slovanska, ni angleška, ni francoska, ampak je obče človeška in prav za prav krščanska. Te krščanske omike si pa slovanski otroci na Golšovem pridobiti zamorejo le na podlagi svojega matrnega, slovenskega jezika. Te omike pa, ki jo prodaja „Deutsche Allgemeine Zeitung“ v Beljaci, te omike ljube Golšovljane usmiljeni Bog obvaruj!

Iz Borovelj. (Duhovnikov zmenjkuje.) Brali smo v „Miru“ in tudi po drugih časnikih, kaka huda gre na Koroškem za duhovnike. Izpraznjenih je letos 29 far, 50 kuracij, 113 kaplanij, in 17 beneficij, torej vseh vkup 209 duhovniških služeb. Od kod je to grozno pomanjkanje duhovnikov? Zakrivil je največ liberalizem. Odkar se je začelo ustanovno gibanje, bilo je brati po vseh liberalnih časnikih, kako duhovnike črnijo, duhovni stan ponižujejo, mlade dijake motijo in jih od duhovnega stanu odvrniti skušajo. Kam je tako po-

četje pripeljalo, vidimo sedaj, ko je fara redno z duhovniki oskrbljena prav redka prikazen. Vendar spoznalo je ljudstvo, da tako ne gre več naprej. Zopet se obračajo mladenči v večjem številu k duhovnemu stanu. Posebno naši vrli bratje Čehi pošiljajo svoje sinove kaj radi v bogoslovnice. Ker pa imajo na Češkem in Moravskem duhovnikov na izbiro, začeli so se češki dijaki obračati k nam Jugoslovanom. Mi jih srčno pozdravljamo, ker vemo, da niso samo spretni duhovniki temveč zavedeni slovanski rodoljubi. A tudi naš novi knezoškof spredvideli so, da se mora nekaj storiti, ako hočejo dobiti več duhovnega naraščaja kakor do sedaj. Najeli so prav prostorno hišo z velikim vrtom vred v Velikovškem predmestju. V to hišo se bo preselilo Marijanišče, za katero je v bogoslovnici premalo prostora. Tam bojo imeli dijaki lepše stanovanje in tudi dosti prostora, da se morejo v prostih urah sprehajati in dobrega zraka nasrkati. Knezoškof pa mislijo Marijanišče tudi razširiti in to tako-le. Do sedaj so sprejemali fante v Marijanišče še-le od tretjega razreda začeni. Odslej pa hočejo vsprejemati že koj po dobro prebitej vsprejemnej skušnji v prvi razred. To bo velika pomoč ubogim pa pridnim dijakom. Koj ko bo fant vstopil v gimnazijo, že more priti v Marijanišče. Zatorej naj gospodje duhovniki po deželi take fante, kateri se jim zdijo spretni in zmorni za uk, vsaj toliko podpirajo z dobrim svetom, da pridejo v Celovec in napravijo vsprejemno skušnjo. Za vsprejemno skušnjo sta sedaj dva obroka. Eden ob koncu, drugi pa v začetku šolskega leta. Želeti je, da se napravi ta skušnja v prvem obroku, to je o koncu šolskega leta 14. do 17. julija. Knezoškof hočejo iz teh, kateri so naredili vsprejemno skušnjo izbrati one, ki se jim zdijo najboljši. Hvaležni moramo biti našemu najvišjemu dušnemu pastirju, da so se tako naglo in krepko poprijeli tega jako potrebnega dela. Božji blagoslov jim ne bode izostal.

Ob bregu Celovškega jezera. (Popravek.) Pisal sem v zadnji številki „Mira“, da nek posestnik v Hodišah ima služabnega fanta; „ta bo je jesen star 15 let“. Zavoljo tega je že plačal kazni 2 gld., sedaj je spet obojen na 3 gld. Nočem nikomur krivice storiti; zatorej popravim to reč tako-le: „Ta fant je rojen 8. novembra 1873, je sedaj v 14. letu in nastopi jesen 15. leto“. Pristavljam pa še to-le: Ta fant je popolnoma zapuščen na svetu. Ker nima matere, vzel ga je omenjeni kmet iz samega usmiljenja čez zimo, v šolo pa ga ni pošiljal in zatorej je prišla kazen, ker je fant po postavi dolžen še v šolo hoditi. Škoda, da kmet ni prosil za oprostčenje; morebiti bi se mu bila prošnja uslišala.

Iz Brda na Zili. (Ogenj!) Goriče, rojstna ves našega slavnega Majarja, zadelo je huda nesreča. Na velikonočni praznik o polnoči začelo je pri Matenču goreti. Ogenj se je — ker je bil hud veter — tako hitro širil, da je bilo v enej uri vpepeljenih blizo 30 hiš in še več drugih poslopij. Nesreča je tem večja, ker je ta ves v petih letih že štirikrat pogorela. Prejšnji požari vendar niso primerjati slednjemu. Zdaj pa so Goriče žalosten prizor. Prebivalci so omilovanja vredni, veliko jih je, ki nimajo obleke ne jedi, ker so mogli le malo-kaj rešiti. Pogorelo je še celó nekaj živine. Po-

žarne brambe iz sosednih vesi — še celó iz Bistrice — so pribitele, in veliko pripomogle, da ni cela ves pogorela. Srčna hvala jim zato. Naš častiti gosp. deželni predsednik so bili sami 16. t. m. v Goričah in pustili pri gosp. županu 1000 gld. podpore, ki so jih svitli cesar ubogim pogorelcem poslali. Pod milim nebom so obdarjeni živio in slava klicali milostljivemu dobrotniku. Enoglasno je bilo sklenjeno, na mestu, kjer se je cesarski dar delil, zasaditi lipo in jo v večni spomin imenovati „cesarsko lipo“. — Kako je ta strašni požar navstal, prišlo je kmalo na den. Neka dekla Marija Rogi, dekla pri Matenču, je šla v hlev gledat na kravo, ki je imela storiti. Vzela je seboj potrpljeno laterno in jo postavila na s slamó natičeno okno. Slama se vname, zasmodi hlev in napravi grozno nesrečo. Z lučjo bodite previdni!

Iz Velikovške okolice. (Pohujšanje.) Bral sem v „Miru“, da nekdo iz Pliberske okolice toži, da ljudje namestu v cerkev hodijo še clo ob nedeljah v gojzd na lov. Pri nas pa je nek gospod, ki bi imel posebno šolskej mladini dajati lep izgled, pa žalibog da je narobe. Ta gospod ima nekega pajdaša, ki je gojzdnar. Kedar mi farmani k božjej službi gremo in se zbiramo, režeta jo ta dva s puško na rami črez polje v gojzd. To nas stare boli, mladino pa moti. Da takim gospodom tudi petek ni posten den, prepričali smo se že večkrat, posebno pa lansko leto na petek po sv. Rešnjem Telesu. Tudi to se marsikteremu ne dopada, ako učitelji v gledišču prepevajo tiste znane, žalibog umazane „Koroške pesmi.“

Iz Guštanja. (Nove orglje.) V Doljnem Dravbergu se opravlja petje v cerkvi prav po cecilijansko. Zdaj pa dobijo tudi nove orglje. To delo je prevzela slóveča firma bratov Zupanov v Kamnigorici na Kranjskem. Kar smo brali po časnikih, smemo pričakovati izvrstno delo. Tako smo brali že lansko leto v „Slovencu“ srčno pohvalo, katero je gosp. Ant. Förster, glasbeni vodja v Ljubljani, izrekel nad orgljami, ki jih je imenovana firma postavila v Naklem. Ta obširna pohvala konča z besedami: „Cena orgelj je tako nizka, da je marljiva firma bratov Zupanov podala res „za malo denarja mnogo muzike“. Ni še dolgo, kar je „Slovenec“ prinesel dopis, ki hvalo poje orglam v Kredi na Goriškem. Dopis pravi med drugim: „Z veseljem moremo povedati, da stoji na Primorskem že 5 izbornih orgelj bratov Zupanov, namreč na Livku, v Grgarju, na Grahovem, v Kaprivi in v KREDU. Povsod so z Zupanovim delom jako zadovoljni in zato sta dobila zopet novih naročil.“ Cela okolica pričakuje prav rado vedna nove orglje in zaupa, da po vseh pohvalnih dopisih Doljni Dravberg dobi mojstersko izvrstno delo. Ob svojem času pojdem poslušat, da morem „Miru“ kaj sporočiti.

Iz Spodnjega Štajerskega. (Volitev v Celju.) Pri volitvi za državni zbor v Celju smo Slovenci sicer propadli, vendar pa svetu pokazali, da napredujemo. Pri volitvi l. 1885 dobil je Foregger 590, slovenski kandidat Jerman 369 glasov, Foregger imel je torej 221 glasov večine. Letos dobil je dr. Foregger 543, dr. Gelingsheim 370 glasov, dr. Foreggerjeva večina šteje torej 173 glasov, za 48 manj, ko pred dvema letoma. Nasprotna stranka zgublja, mi pa pridobivamo. Ali to ni

veselo in čestno? Pa še nekaj družega je pri tej volitvi, kar je spet jako imenitno. V tem volilnem okraju je 16 mest in trgov. V petnajstih volilnih krajih ima dr. Gelingsheim 339, dr. Foregger pa 275 glasov, torej je ta za 64 glasov v manjšini. Samo v mestu Celju je dobil Foregger 268, dr. Gelingsheim 31 glasov, tako da je dr. Foregger prav za prav le poslanec Celjskega mesta. Znani opat, Wretschko, je spet volil dr. Foreggerja! C. k. uradniki v Celju in po trgih so skorej vsi od konca do kraja volili dr. Foreggerja, ki stoji proti ministerstvu v najhujšem nasprotju. Ljudstvo se temu čudi in z glavami maja: „država v sebi razcepljena“... Liberalni ministri Giskra, Auersperg itd. so vse drugače ravnali. In kaj se je ravnokar zgodilo na Ogerskem? Minister Tisza je odstavil obče priljubljenega velikega župana Perczela na in njegovo mesto imenoval poslanca Kordoša. Perczel se je pri ministru zameril, ker se je branil, za vlado delati in uplivati pri volitvah. Pri nas se godi vse druga, gg. uradniki volijo in delajo pri volitvah, kakor se jim zljubi.

Iz Selnice pri Dravi. (Sad nemčurskih šol.) Z visokega Pohorja doli sem se preselil na ravno Selnico. Tu sem se prepričal toliko bolj o resnici tega, kar „Mir“ vedno tožuje, namreč od sadú ponemčenih šol. Dobre tri ure od tod, na visokem Pohorju, živé ljudje, ki nekaj niso v šolo hodili; in še zdaj malokdo hodi. Oni govoré lepše slovenski nego tukaj, ki po osem let v šolo hodijo. Da to dokažem, hočem navesti nekaj besedi iz Pohorskega in Selniškega narečja. Pohorci govoré: Šola, lopa, kolarnica, seveda, oznaniti, božja pot, v zamero priti, lopata, pondva, žganjica, krčmar, jopič, itd. Selnčani pa le pravijo tako-le: Šulhaus, forhaus, vozna huta, fralih, kundati, kiefert, v ferdrus priti, šafla, šefla, šnops, biercauzar, jankrl, itd. Tako je že popačena naša mila slovensčina. Ali niso krive vsega tega nemške šole na slovenskej zemlji? Šola tukaj sicer ni več trdo nemška, pa želeti bi bilo, da bi se kmečki otroci učili bolje slovenski. Dobil sem nektera slovenska pisma v roke, pisana so bila tako — skorej s takšnimi besedami, kakor sem jih zgoraj navedel. Sicer to niso pisali otroci, ampak odrasli. To je sad nemške šole; to je prava „omika“! Kako je mogoče izobraziti se takemu človeku, ki ne ume nobenega književnega jezika? Tudi mene so mučili v šoli z nepotrebno nemščino, ali spoznal sem, da za delavnega kmečkega otroka je težko v dveh jezikih izučiti se. Zaradi tega nisem imel veselja do šole. Poprijel sem se potlej doma le slovensčine, in hvala Bogu! naučil sem se toliko, da lahko umem vsako besedo; bodisi iz ptujega slovenskega narečja (že hrvaško in rusko bom skorej znal). Lahko se smejim sedaj ovim „šalobardam“, ki ne znajo nobenega književnega jezika. Takega prepričanja sem jes neučeni planinski človek. Kaj bi rekli k temu visokoučeni nemško-liberaljci? V srce me boli tudi, ker vidim, kako malo se spoštuje naš lepi matrnji jezik. Ako pridem v mesto ali vas, vidim tukaj le nemške napise. Kdor količ kaj nemški zná, že ga je sram v gostilnici po slovenski po računu barati. Ali mislijo, da je res naš jezik „hundssprache“? Dosti neveden ali hudoben je vsak, ki matrnega jezika ne spoštuje; sram ga naj bo!

Iz Dunaja. (Ali je to postavno?) Unokrat sem Vam pisal, kako se čudim, da je na slovenskih ljudskih šolah na Koroškem postavljenih več kot 40 trdih Nemcev za učitelje. Čudil sem se, ko sem že večkrat bral, da se Koroški deželni šolski svet menda drži pravila: „Kjer sta na slovenskejši šoli dva učitelja, sme in more eden med njima trd Nemeč biti.“ Da je zoper zdravo pamet in zoper pravo pedagogiko, je jasno ko beli den. In menda tudi ni po celem svetu naroda, ki bi imel za svoje otroke v ljudskih šolah učitelje, ki niso v stanu s svojimi učenci govoriti. Prišla mi je te dni šolska novela od 2. maja 1883 v roke in, gledé na to novelo, se upam trditi, da je tako ravnanje clo nepostavno. § 3 našteva predmete, ki se morajo v ljudskih šolah učiti. Med temi stoji na tretjem mestu: „Unterrichtssprache“ „podučni jezik“. Več kot 90 ljudskih šol je na Koroškem, v katerih je podučni jezik — tako stoji v „učiteljskem koledarju“ za l. 1887 — slovensko-nemški. Torej bi se imelo po vseh teh šolah učiti slovenski in nemški, kakor predpisuje § 3 nove šolske novele. To se pa zgoditi ne more, kjer je na takejši šoli postavljen za učitelja trd Nemeč. Torej po vsej pravici moremo prašati: Ali je to postavno, da se po slovenskih šolah postavlja za učitelje trdi Nemeč?

Kaj dela politika.

25. aprila je minulo 60 let, kar je slavnoznan junak, feldmaršal nadvojvoda Albrecht stopil v vojaško službo. V slavni spomin tega dneva so se vršile na Dunaju velikanske svečanosti. Po celej Avstriji se je ta obletnica slavno obhajala. Svitli cesar so nadvojvodu poslali najviše ročno pismo in zaukazali, da se razglasi po celem cesarstvu. Gotovo bi tudi Koroške Slovence veselilo brati to ročno pismo v slovenskem jeziku. — Minister dr. Pražak je izdal ukaz, da se morajo pri nadsodniji v Pragi in Brnu češke pravde tudi obravnavati v češkem jeziku. Zoper ta pravični in postavni ukaz je v gosposkej zbornici govoril znani vitez Schmerling, pa grof Taaffe mu je dobro posvetil in ga zavrnil. — V državnem zboru se obravnjuje proračun za l. 1887. Desničarji in minister Dunajevski branijo vladu in trdijo, da veliko bolje gospodari, kakor liberalni ministri, levičarji pa tega ne dajo veljati. Izmed slovenskih poslancev je v generaljni debati govoril g. Šuklje in kakor vselej izvrstno. V specialnej debati mislijo govoriti gg. dr. Ferjančič, dr. Gregorec, Klun, Pfeifer in Vošnjak. — Na Pruskem se je sprejela postava, po kateri dobi sv. katoliška cerkev vsaj nekaj tistih pravic, ktere so jej vzeli pred 13 leti. Bizmark je šel v Kanoso. — Francoski komisar Schnebele, ki so ga nemški policaji vjeli na Nemških tleh in zaprli v ječo, je spet izpuščen in je tudi ta klobčič mirno razvozljan. — Italija ima v Afriki na bregovih rudečega morja težavno delo. Novi general Saleta je zahteval več vojakov, ki so se tudi odpeljali. — Na Angleškem so napravili grozno trdo postavo zoper nesrečne Irčane; 7 sto let ti vrli katoličani že trpijo. Kako huda se jim godi, priča to, da je Irčanov v zadnjih 50 letih za lakoto umrlo 1½

milijona, nad 3 milijone so jih iztirali, nad 4 milijone se jih je pa izselilo v Ameriko. Take krivice ne bojo ostale brez šibe! V Srbiji je nastala ministerska kriza; ljudem ni po volji sedanje ministerstvo, ki je Avstriji prijazno. — V Bolgariji je še vse pri starem; sobranje se bode menda skoraj sklicalo. — Na otoku Kreta so se kristjani in Turki krvavo stepli; vojaki so spet napravili mir. — Turčija se tako naglo oborožuje, kakor da bi slutila, da se na Balkanu snuje nekaj imenitnega in njej nevarnega. — Rusija menda stoji na pragu velikih sprememb. Časniki sporočajo, da Giers, prvi minister, odstopi, in pride na njegovo mesto Ignatijev; tudi znani Katkov je iz Moskve odpoval v Petrovgrad.

Gospodarske stvari.

Sadjerejo nekteri še vedno preveč zanemarjajo; po nekterih krajih, kar smo veseli slišali, pa se ljudje prav živo poprijemajo sadjereje. Tako je prav; to bode donášalo poštenega veselja, pa tudi lepega dobička.

Pa ni še zadosti, sadna drevesca saditi in pravilno saditi, temuč treba je še, sadno drevje tudi obrezovati, in seveda poprej da začne poganjati.

Mladika se odreže toliko, da ostane tako dolga, kakoršna se nam dopada. Ostali del mladike ima popke, med kterimi je najvišji tudi najimenitnejši.

Mladika se ne sme tako odrezati, da ostane nad popkom preveč deblica; kajti ta kos deblica nima listja, torej tudi ne soka in se jame sušiti. S tim pa trpi tudi popek in njegov poganek.

Mladiko prerezati pa tako, da je popek čisto na vrhu in nad njim ni deblica, tudi ni dobro. Lehko se zgodi, da poganek slabo raste in se popek še clo posuši. Najboljše kaže, da se mladika tako priréže, da je nad najvišim popkom za dober pavec debelo še deblica.

Včasi je treba, deblu vso vejo odrezati. Taka veja se tikoma debela odreže ali odžaga; rana se pa zamaže z drevesnim mazilom ali pa s cepilno smolo. Grdo in škodljivo je, vejo odrezati tako, da ostali kos od debela štrli kakor štorček. Ta se posuši in strhljeni, trhlenoba pa ríje v deblo, zaradi se rak, deblo hira in sčasoma pogine.

Za poduk in kratek čas.

Naša krajevna imena.

(Konec.)

III.

Govorili smo o slovenskih imenih po nemških krajih. Zdaj nekaj besed o slovenskih imenih na slovenskih tleh. Ako vzamemo v roke knjigo: „Obširen imenik krajev na (za) Koroško. Na svitlo dan po c. kr. statistični centralni komisiji l. 1883“ in pogledamo, kako so pisana naša imena, mora človeka sveta jeza prijeti nad tako brezozirnostjo in gnjus takejši nevednosti naših vladnih organov. Kako pa bojo tudi pisali pravilno, ko slovenskega ne znajo? Poglejmo vsaj nekoliko v rečeno knjigo: Dobrava je pisana tako-le: Dobrawa (str. 3), Dobrova (87), Dobrava (1), Dobrowa (16), Dobrana (str. 16), torej pet pisav enega krajevnege imena

na slovenskih tleh. Drugi primer: Dellach, Dalah (str. 1), Dallach (16), Doliech Dolieh (16) Dole (22) Doel (65), Dolah (72), tu imamo osem različnih pisav; zakaj se ne zapiše pravilna oblika Dole, v Dolah, pa je. Na str. 17 beremo: Tratten, Tratta; oboje je krivo; naj se piše Trata, na Trati. Na istej strani stoji: Wabniak, Vebnjak, Babniak, Vabniak, vse je pokveka, govori in piše se Babnjak, na str. 15 bereš Pollana, zakaj pa da ne pravilno Poljana, zato ker se nemškim uradnikom še nikoli sanjalo ni, da bi morebiti Poljana imela ime od polja; na str. 16 je zapisana St. Margarethen, sv. Marjeta; nemškega imena tam ni, ker ni nobenega Nemca, Slovenci pa pravijo Šmarjeta, le prašajte Šmarječane! Kaj je Pograd na str. 23? Podgrad naj se zapiše; kaj Sala na str. 16, to je slovensko Selo, v loc. na Selu; na str. 17 bereš Dornach, Ternje, Dornach ničesar ni, Slovenec pa pravi Trnje, v Trnjah; na str. 22. Wurdach, Vordah kaj pa je to? Brde, na Brdah: na str. 23 Wourounz Voronica, zakaj ne stoji Borovnica, kar je? na str. 26 Saager, Zagerjah, piše in govori se Zagorje v Zagorjah; kaj pa je na str. 68 Tscheschtrawischa? Zapiši slovensko in lepšega imena ni: Čeztravišča; na str. 21 bereš Schaliesnitz, Žalznica naj se piše Železnica, nemške spake zraven ni treba; na str. 90 Wurzen, Horcah niti nemška niti slovenska pisava ni pravilna, Górcce na Gorcah. Takih imen bi lahko našteali cel koš. Mi zahtevamo od centralne komisije, da prihodnjič zapisuje naša slovenska imena v pravilni slovenščini; nemška pisava pa se naj čisto opusti tam, kjer nemškega imena ni in kjer se kaže razloček sami v spakdranej nemški pisavi, kakor smo z navedenimi primeri pokazali. Tudi taka nemška imena naj se opustijo, ktera so gola prestava slovenskega izraza, kakor so: Berg = Gora, Bach = Potok, Höhe = Visoka, Gupf = Vrh, Pirk = Breza, Dörfel = Vesica, Podgora = Unterbergen. Čemu takih prestav? Komu služijo? Slovenec jih ni govoril nikoli, jih še sedaj ne govori in pogostoma tudi ne razumi, Nemeec pa naj govori naša imena tako, kakor smo jih stvarili Slovenci pa naj jih pusti pri miru; saj so se prestave skovale samo po kancelijah, kjer so gospodovali in gospodujejo še uradniki nasprotniki slovenskega življa in preleni, da bi se naučili par slovenskih besed; znajo k večjemu toliko, da se morejo z našim jezikom norce delati. Pri tem predstavljaju in mišljenju, kako naj bi sukali slovenska imena, da bi dobila vsaj nekako nemško lice, pripetila se je našim nemškim birokratom marsiktera prav smešna. Pribiti hočemo nektere. V Rožnej dolini imamo Podingo ves, ker leži pod Sinjo goro (Žingarico), naredili so iz nje Hunds-dorf, zahvalite se jim Podinganje za lepo doneče ime. Zadolska ves pri Celovcu in tudi drugod prekrstila se je v Judendorf (zato ker izgovarjamo Ž'dovska ves); Hovja ves (prav za prav Dehovja ves) postala je Pfaffendorf; iz vesi Skočidol (kar pa ničesar ni, temveč Kačji dol, ker se vije Drava kakor velikanska kača) napravili so Gottesthal, Gozdinja ves je postala Köstendorf, da si ni nobenega kostanja tam; Podgorje so pokvarili Maria-Elend, Blače so Faak. Na Lipji je Lippendorf, Lom je Lamm itd. Kdaj in kje je govoril narod slovenski take spake? Nikdar in nikjer. To so gole izmišljotine nemških uradnikov. Ako hočemo, da

se bojo naša imena dobro razumela in menj pačila, kakor se je to godilo do sedaj, moramo tirjati, da se zapisujejo v dveh sklonih, v nominativu in lokalu, tako-le; Glinje, v Glinjah; Sveče, v Svečah; Trnje, v Trnjah; Podkrnos, Pod Krnosom; Podgora, Pod Goro, Podljubelj, Pod Ljubeljem; Liplje, v Lipljah; Brnca, na Brnci; Trata, na Trati; Rute na Rutah. Ako se zapišejo imena tako, potem bojo zibnile same od sebe nemške pošasti kakor so: Poglantschach (Pod Klančah), Goritschach (v Goričah), Dollintschitschach (v Dolinčičah), Stratschischa (v Stražiščah), Latschach (v Ločah), Gortschitschach (v Gorčičah), Humtschach (v Humčah), Dragotschitschach (v Dragožičah), Dreilach (v Dravljah) Gradischach (v Gradičah), Woroujach, v Borovjah) itd.

H koncu teh člankov pozivljemo naše državne poslance, da se naj pri prihodnej ljudske štetvi potegnejo za naša slovenska imena; pozivljemo tudi slovenske župane, naj pravilno in lepo pišejo svoje domače kraje; ako pravilne pisave ne znajo, naj poprašajo, vstregli jim bomo prav radi; pozivljemo tudi čestito duhovščino, naj obrača vso svojo pozornost do te stvari, saj ni tako malenkostna kakor bi se moglo reči; pogledjmo na Nemce, učimo se od njih; pozivljamo gospode duhovnega stanu še posebno v tem oziru, da naj zapisavajo tudi osebna imena v krstne knjige v pravilnej slovenščini; da so naj krstne knjige nemške ali kineške, to nič ne de, da zapišemo lastno ime tako, kakor ga dotičnik hoče, nam nobena postava, živ krst ne more braniti. Sapienti sat!

Smešničar.

Berač: „Prosim za dar, sem lačen.“

Gospod: „Zakaj ne greste delat?“

Berač: „Če kaj delam, potem sem še bolj lačen.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. „Šmarnice“ so se v Celovcu dozdale obhajale v cerkvi sv. Duha. Ta cerkev je pa premajhna, torej se letos „šmarnice“ obhajajo v stolnej cerkvi. Na velikem altarju je postavljena nova, izvrstno izdelana podoba Ljurdске Device Marije. Večerne pridige ima jezuit P. Weninger iz Presburga, brat slavno znanega misijonarja v Ameriki. Bog blagoslovi njegov trud in delo! — Premil. gosp. knezoškof so najeli od nun Elizabetink veliko hišo, ki stoji Elizabetinskemu samostanu nasproti. Popravila se bode tako, da se bode „marijanišče“ moglo že prihodnje šolsko leto preseliti iz bogoslovskega semenišča. — Odbor, ki bode uravnal priprave za zlato mešo sv. Očeta Leona XIII. je že sestavljen. Njegov predsednik je Franc baron Reyer, njegov namestnik stolni korar Gregor Schelander. Njegov oklic prinese „Mir“ prihodnjič. — Občinski tajnik v Milstatu, J. Edlinger, je 92 gld. občinskih denarjev izneveril. Gg. župani bodite previdni, da v škodo ne pridete! — Celovška hranilnica je pogorelecem v Goričah darovala 800 gld. — V „Koroškem društvu“ v Celovcu je tajnik deželne vlade gosp. dr. Hermann omenil, da domača

obrtinja med Slovenci bolj napreduje, kakor med Nemci; Slovenci se veliko rajši poprijemajo trdega dela pri lesovji itd. . . . — Dve deklici — ena 10, una 4 leta stara — ste na opeklinah umrle. Na Krstnico gorijo po Lavantinskej dolini tako imenovani „velikonočni kresi“. Na Gruči pri Šent-Pavlu strknejo iskre na zraven stoječi deklici, obleka se vneme in obe dobite take rane, da ste velikonočno nedeljo umrle. Pozor! — Gosp. grof Duigl. Thurn je svoje poslanstvo za deželni zbor odložil zavoljo bolehnosti; veleposestniki bojo imeli novo volitev. — V Bajdeku pri Zili se je v nekem hlevu vnel pepel; ogenj so sicer srečno pogasili, vendar je škoda velika: Zadušila sta se dva konja in 4 krave. Dobro glejte na pepel in na vžigalnice. — V Šent-Mihelju pri Wolšberku so gg. učitelji sklenili, da popeljejo šolsko mladino vselej v cerkev, kolikorkrat bo sv. meša v farnej cerkvi. Bog daj več tacih učiteljev! — Mizarskega pomočnika Meharja, iz Žirov na Kranjskem rojenega, ki so ga pri Trgu iz ribnjaka potegnili, je menda njegov mojster Val. Mattersdorfer umoril, oropal in vrgel v ribnjak. Našli so pri njem Meharjevo srebrnino in urico. Djali so ga pod ključ. — Blizo Humberškega mosta pri Košentavri ravnajo Dravo. Dva delavca sta vezala fašino ali protje, napolnjala ketino ali verigo, ta pokne in oba znak telebata v Dravo. Enega so rešili, unega — Jan. Donersbacha — pa je voda odnesla in dozdej niso ga našli. — Gosp. Jan. Hermetar, je Šmarjeto pri Velikovecu zapustil. Bil je občinski tajnik in poglavar nemško-liberalnih Slovencev. Gosp. učitelj Pokršnik mu je kaj lepo zapel za slovo. Bog ga nesi! — Naš rojak, zdaj v Pragi, gosp. dr. Val. Janežič je povišan za višega štabnega zdravnika. Čestitamo!

Na Kranjskem. C. k. deželne sodnije predsednik g. Kočevar v Ljubljani priredil je po naročilu pravosodnjega ministerstva 200 slovenskih obrazcev za sodnijsko poslovanje, kateri so se te dni tudi že v državni tiskarni na Dunaji natisnili. Slovenci! poslužujte se sedaj v tožbenih zadevah teh tiskovin, ki so sestavljene v vam umljivem slovenskem jeziku. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imelo dne 30. marca t. l. svojo 8. sejo. Mej drugim pročal je g. odbornik Murnik tudi o žalostnih koroških zadevah, ktere se imajo v kratkem primerno uravnati. Predsednik te družbe, g. prof. Tomo Zupan, in odbornik g. Hribar podala sta se na Primorsko, da se z ondotnimi podružničnimi načelnikovi poklonita višjim pastirjem. — G. kanonik Miroslav Križnar imenovan je stolnim župnikom v Ljubljani. — Znani čebelar g. Miha Ambrožič na Gorenjskem dobil je te dni na razstavi čebel na Dunaji častno darilo treh cekinov. — Dne 15. aprila predpoldne odtrgal se je nad cesto mej Mlini in Bohinjsko Belo kos skale ter ubil 15letno deklico Ivanko Soklič iz Bohinjske Bele. — V Ameriko odpeljalo se je 13. aprila iz Črnomlja sedem gospodarjev s svojimi rodbinami. Naselili se bodo v državi Minnesotti, v kterej že sedaj največ izseljenih Slovencev biva. — Finančnim ravnateljem v Ljubljani imenovan je g. Karol Plachki, finančni svetnik iz Celovca, rodom Moravan. — Umril je 25. aprila t. l. g. Matija Kočevar, trgovec in posestnik na Turjaku, v 50. letu svojega življenja. Bil je odločen in vrl narodnjak

ter po svoji poštenosti in značajnosti bil pri vseh, ki so ga poznali, priljubljen in spoštovan. Blag mu bodi spomin! — „Slov. Narod“ piše: Štev. 94. „Slov. Naroda“ od 27. aprila konfisciralo je c. k. državno pravdnitvo v Ljubljani zaradi domače stvari: „Iz Celovca“, v kateri je bil govor o dogodku pri pogrebu ranjkega knezoškofa Fundra in o deželnem predsedniku baronu Schmied-Zabiérowu.

Na Štajerskem. Njeg. ekscelencija gosp. knezoškof dr. Jakob Maksimilijan so romali k D. M. v Ljurdu. 23. aprila so srečno prišli v Ljurd. — V Gradcu je bilo v Meranski palači ukradenih 5600 gld. in tudi je že prej večkrat kaj malega pomanjkovalo. Sum je letel na posle, ki so bili v strahu in žalosti. Zdaj je prišlo na den, da je vse tatvine storil nek dijak tretje latinske šole, vratarjev sin v tej palači. Dolgo je vse tajil, slednjič pa vendar obstal vse. — Terezija Maluš in nje ljubimec A. Gršak sta umorila moža prve, njegovo truplo razsekala v kosce in vrgla v Savo. 20. aprila sta oba stala pred porotniki v Celju in bila sta obsojena k smrti na vislicah. — Ob službo djani trgovski pomočnik Kokol, doma pri sv. Tomažu pri Velikej Nedelji se je pred poštnim vlakom vrgel na železnico in je bil pri priči zdrobljen. — Na sadjerejskej in viničarskej šoli v Mariboru se krščanski nauk ne sme učiti. Mladenči, ki so že vsi več kot 16 let stari, se bojo učili krščanskega nauka, kaj pa še? Taka je tudi v Celovcu. — V Brezuljah se je neko dete potopilo v potoku, ki ima navadno težko črez pedenj vode. — V Podovi pri Mariboru je nek fant vzel očeto vo puško s stene, nameril na svojo sestro in jo res precej ranil. — V Trebovljah se je deklin otrok igral z užigalnicami, užgal si oblačilo in zgorel. Starši pazite na svoje otroke!

Na Primorskem. Podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu je imela svoj občni zbor. Dohodkov je bilo 1211 gld. 62 kr., stroškov 1181 gld. 8 kr. — Tudi v Gorici je podružnica obhajala svoj občni zbor. Podpirala je prekornostne ustanove, namreč za šolski vrt, študentovsko kuhinjo itd.; pri vsem tem pa je predstojništvo v dvakratnih obrokih poslalo 58 gld. glavnemu društvu v Ljubljano tudi znesek na narodni altar! Iz malega raste veliko. — Časnik „Soča“ je bil napisal uvodni članek o slovenskih ljudskih šolah, pa je bil zaplenjen. O šoli kaj resnega pisati je res težava. — Galicijski lesarji so vlado prosili, naj na to dela, da se voznina iz Galicije do Trsta in Kormina zniža. Za lesno trgovino v Galiciji bi bilo to dobro, za slovenske dežele pa strašno pogubljivo in bi našo lesno trgovino popolnoma uničilo. — Gosp. Fr. Laharner, organist na Šent-Vidškej Gori, pošta Tolmin, je zložil in na svitlo dal sv. mešo: „V ponižnosti klečimo“ za mešani zbor. „Cerkveni Glasbenik“ v Ljubljani se je o tej skladbi pohvalno izrekel. Velja 50 kr. in se dobi pri skladatelju. — Ministerstvo je zaukazalo, da se mora prihodnje leto na Tržaškej državnej gimnaziji slovenščina v vseh razredih za Slovence obligatno podučevati. — V Opatiji, ki naše dni tako slovi, hočejo staviti „narodni dom“. Hrvati v Opatiji sami so darovali 4000 gld. — Iredentarjem v Trstu so slovenski napisi na Hrpeljskem kolodvoru tudi trn v peti. Naj se hitro odpravijo! — Iz Tomaja na Krasu piše „Edinost“: „Bil je velikonočne praz-

nike profesor bogoslovja iz Celovca, in mi je o čeških bogoslovcih pohvalno rekel: „V celovškem semenišču je 12 Čehov; to so uzorni mladeniči, krotki, marljivi in polni cerkvenega duha.“ Kaj ne, krasna pohvala. Zato se nadejamo tudi mi, da imajo češki mladeniči v Goriškem semenišču prav take kreposti, kakor njih rojaki v Celovcu in kedar pridejo v vinograd Gospodov, da bodo goreli za čast Božjo, srečo ljudsko in za svoje zveličanje“.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Za provizorja grejo č. gg. Rupnik Jul. v Šent-Martin pri Beljaci, Sirknik Jan. na Rudo in Bergmeister Jož. v Šent-Peter v Kačjem dolu. Umrli je č. g. župn. Zojer Šim. R. I. P.

Naznanilo in vabilo.

V sredo dne 25. majnika t. l., ob 8. uri zvečer, ima podružnica sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico svoj

redni občni zbor

v hiši katol. rokodelskih pomočnikov
z naslednjim dnevnim redom:

- 1.) Pozdrav navzočih. — 2.) Tajnikovo sporočilo. — 3.) Blagajnikovo sporočilo. — 4.) Volitev odbora. — 5.) Nasveti posameznih društvenikov.

Po zborovanju:

Govori in veselica s petjem slovenskih pesnij.

K temu zborovanju vabi v mnogobrojno udeležbo najljubdeje vse č. gg. društvenike in goste
odbor.

Za pogorelce v Goričah so darovali:

Gosp. B. C. Rosbacher . . .	1	gld. — kr.
„ Vekoslav Legat . . .	2	„ — „
„ P. B., provizor . . .	5	„ — „
Neimenovan . . .	3	„ — „
Gosp. Šiman Janežič . . .	2	„ — „
„ Tropar, hišni posestnik v Celovcu . . .	1	„ — „
Izkaz v štev. 8 . . .	15	„ — „

Skupno 29 gld. — kr.

Bog plačaj, — prosimo tudi zanaprej!

Loterijske srečke

od 30. aprila.

Gradec	35	48	84	4	56
Dunaj	35	71	81	18	31

Oglasila.

Kmetija, ki ima precej njiv, travnikov, sadja in gojzda, vodo pred hišo in dobro popravljeno pohoštvo, se proda prostovoljno pod ugodnimi pogoji. Več pove posestnik Žmavcar na Rutah pri Medgorjah, pošta Grabštajn.

Banka „SLAVIJA“ sprejme več postalnih zastopnikov za zavarovanje življenja. — Ponudbe sprejema glavni zastop v Ljubljani, Kongresni trg 7.

Posestvo s kovačnico in z novim pohoštvom, ki ima 7 mernikov setve in nekaj travnika, se prostovoljno proda pod ugodnimi pogoji. Posebno pripravno je to posestvo za kovača. Več pove posestnik Strigl v Tinjah pri Velikovcu.

Prava avstrijska, tiroljska in ogerska naravnata vina iz grajščinskih hramov v sodih po najmanj 56 litrov, kakor tudi bogata zaloga raznovrstnega sladkorja, sirove in parnožgane kave, riža, cikorije, olja, moke, masti, slanine in vsega drugega špicerijskega blaga priporoča po najnižji ceni

A. Prosen,

špicerijska trgovina, Kaserngasse št. 24.

Se poroča vsem znancem in prijateljem, da bivam sedaj v Ricmanjah, pošta Dolina via Triest, in ne več v Skopem na Krasu. *Ant. Koželj*, duhoven.

ŽELODČEVA ESENCA

lekarja Piccoli-ja
v Ljubljani.

ozdravila me je kakor po čudežu od najhujših želodčevih in telesnih bolečin, ktere so me celih pet let neznano mučile in proti kterim mi najimenitnejši zdravniki Vicence, Milana, Como in Genove niso zamogli prav nič pomagati.

Lusa Batista, Sagorz na Gališkem.

Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr. po poštnem povzetju. Poštnino trpé p. t. naročniki.

V steklenicah po 15 kr. se prodaja v Celovcu pri lekarju V. Thurnwaldu na Novem trgu; v Beljaku pri Scholzu, dr. Ernst Kumpfu, lekarju; v Trbižu pri Sieglu; v Gradcu pri Bichler in Nedved; v Mariboru pri Bancalariju; v Celju pri Kupferschmiedu.

„Ljubljanski Zvon.“

Stoji celo leto gld. 4.60, pol leta 2.30, četrt leta 1.55.

Red za točenje (Schank-Ordnung)

za županstva na Koroškem,

natisnjen v obeh deželnih jezikih (nemško-slovenski) in na željo nekterih občinskih zastopov založen, dobiva se (po 10 kr. iztis) v tiskarni družbe sv. Mohora v Celovcu.